El desig de la Maharani

Per PepMaria el dc., 16/09/2020 - 11:25

No heu sentit mai una inexplicable sensació de pau i joia mentre reposàveu a l'aire lliure, de nit sota les estrelles?

A principis de gener de 2020 vaig estar uns dies visitant Jaipur, capital de l'actual estat indi de Rajastan. És una ciutat preciosa, que anomenen "el París de l'est" per la magnificència dels seus edificis i del seu urbanisme. Una de les joies de Jaipur és el palau fortalesa d'Amber, als afores de la ciutat, on vivien fins a mitjans del segle XVIII els Maharajàs (reis) de Jaipur.

Conten que a finals del s. XVII una Maharani (esposa del Maharajà) que vivia a Amber va caure en profunda tristesa: desitjava dormir sota les estrelles, però "la seva seguretat no ho permetia" (formulació benèvola amb el masclisme del guia d'Amber). El Maharajà estava molt trist per ella i va demanar consell al seu primer ministre. Aquest va trobar una solució: construir en un pati interior del palau una habitació amb el sostre ple de miralls i il·luminar-la amb espelmes a la nit. La llum de les espelmes reflectida als miralls faria sentir a la Maharani que dormia sota el cel estrellat. L'any 1700 es va acabar de construir l'habitació, i la Maharani, tot dormint-hi, va recobrar l'alegria. A més, l'habitació s'ha convertit en una meravella de l'arquitectura.

Aquesta història em va suggerir que el poder i la riquesa van sovint acompanyades de la pèrdua de llibertat. Efectivament, qualsevol pagesa o artesana de Jaipur podia passar la nit sota les estrelles, mentre que la Maharani estava tancada al fortí: com moltes dones índies amb un cert estatus social, que fins fa ben poc vivien com a "ocells engabiats" (R. Tagore). La sort de la Maharani va ser tenir un Maharajà que l'estimava i tenir una habitació bellíssima per dormir...

Em permeto, tanmateix, seguir sospitant de la narració del meu guia d'Amber, tot formulant dues preguntes.

1. Certament, necessitem casa i teulada per protegir-nos del fred, dels animals salvatges o de la cobdícia humana. Però ¿pot la bellíssima habitació dels miralls (a l'interior d'un palau del qual no puc sortir lliurement) suscitar la joia d'un cel estrellat a l'aire lliure?
2. Certament, necessitem l'amor de la família i dels amics per sentir la joia de viure. Però ¿pot l'amor del Maharajà i el seu cercle de privilegiats reemplaçar la joia d'un amor obert a tothom, sense discriminacions?

.....

· "Si monumentum, requiris circumspice" – "Si desitges veure un monument, mira al teu voltant." (Refrany llatí)

· "És allí [en la Natura], al començament del temps, un home i una dona es van trobar per primer cop: no va ser entre parets. I per això hem de tornar a la Natura com a mínim un cop cada any, per afinar de nou el nostre amor amb la primera nota pura de la trobada dels cors." (R. Tagore The Home and the World p.81).

· "Y la mayor consolación que recibía era mirar el cielo y las estrelles, lo cual hacía muchas veces y por mucho espacio, porque con aquello sentia en sí un muy grande esfuerzo para servir a nuestro Señor" . Ignacio de Loyola Autobiografía n. 11.

.....

· Quins espais naturals i quines relacions humanes m'omplen de joia?

· Quines obres d'art responen a la grandesa del meu desig?